

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสร้างมูลค่าเพิ่มขยะโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าคา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการสร้างมูลค่าเพิ่มขยะโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการ ผู้วิจัยแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งนำเสนอออกเป็น 6 ตอน ตามลำดับ ดังนี้

- ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ข้อมูลการจัดการขยะของชุมชน
- ตอนที่ 3 พฤติกรรมการจัดการขยะในครัวเรือน
- ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการจัดการขยะ
- ตอนที่ 5 ความต้องการการสร้างมูลค่าเพิ่มจากขยะ
- ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งสามารถแสดงได้ดังตารางที่ 4-1 ดังนี้

ตารางที่ 4-1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่ม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	80	40.00
	หญิง	120	60.00
	รวม	200	100.00
อายุ	20 ปีหรือน้อยกว่า	10	5.00
	21 – 30 ปี	40	20.00
	31 – 40 ปี	75	37.50
	41 – 50 ปี	35	17.50
	51 – 60 ปี	25	12.50
	มากกว่า 60 ปี	15	7.50
	รวม	200	100.00
สถานะสมรส	โสด	35	17.50
	สมรส	150	75.00
	หม้าย	5	2.50
	หย่า	10	5.00
	รวม	200	100.00

ตารางที่ 4-1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่ม	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา	35	17.50
	มัธยมศึกษาตอนต้น	25	12.50
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	20	10.00
	ปวส./อนุปริญญา/ปวท.	95	47.50
	ปริญญาตรี	25	12.50
	สูงกว่าปริญญาตรี	0	0.00
	รวม	200	100.00
อาชีพ	เกษตรกรกรรม	80	40.00
	รับจ้างทั่วไป	40	20.00
	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	25	12.50
	ทำงานโรงงาน/บริษัทเอกชน	20	10.00
	ค้าขาย/ทำธุรกิจส่วนตัว	5	2.50
	แม่บ้าน/พ่อบ้าน	10	5.00
	อื่นๆ	20	10.00
	รวม	200	100.00
รายได้ต่อเดือน	ไม่เกิน 5,000 บาท	15	7.50
	5,001 – 10,000 บาท	60	30.00
	10,001 – 15,000 บาท	70	35.00
	15,001 – 20,000 บาท	10	5.00
	20,001 – 25,000 บาท	20	10.00
	มากกว่า 25,000 บาท	25	12.50
	รวม	200	100.00

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 4-1 ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าคา อำเภอท่าวังผา จังหวัดอุตรดิตถ์ ได้ผลดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งหมด 200 คน โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 ส่วนเพศชาย จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00

ส่วนใหญ่อายุ 31 – 40 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 รองลงมาคือ ผู้ที่มีอายุ 21 – 30 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ผู้ที่มีอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 ผู้ที่มีอายุ 51 – 60 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ผู้ที่มีอายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 และผู้ที่มีอายุ 20 ปี หรือน้อยกว่า จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00

มีสถานะสมรสแล้ว จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาสถานะโสด จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 สถานะหย่า จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 และสถานะหม้าย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50

มีระดับการศึกษาปวส./อนุปริญญา/ปวท. จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 47.50 รองลงมาคือ ผู้ที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 ผู้ที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น และระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 25 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 12.50 เท่ากัน และผู้ที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00

มีอาชีพ เกษตรกรรม จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 ผู้ที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ผู้ที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ผู้ที่มีอาชีพทำงานโรงงาน/บริษัทเอกชน และอาชีพอื่น ๆ จำนวน 20 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 10.00 เท่ากัน ผู้ที่มีอาชีพแม่บ้าน/พ่อบ้าน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 และผู้ที่มีอาชีพค้าขาย/ทำธุรกิจส่วนตัว จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50

มีรายได้ต่อเดือน 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 ผู้ที่มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 ผู้ที่มีรายได้มากกว่า 25,000 บาท จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ผู้ที่มีรายได้ 20,001 – 25,000 บาท จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ผู้ที่มีรายได้ ไม่เกิน 5,000 บาท จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 และผู้ที่มีรายได้ 15,001 – 20,000 บาท จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00

ตอนที่ 2 ข้อมูลการจัดการขยะของชุมชน

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการขยะของชุมชน ของผู้ตอบแบบสอบถามใน ตำบลป่าคา อำเภอท่าวังผา จังหวัดอุตรดิตถ์ ซึ่งสามารถแสดงได้ดังตารางที่ 4-2 ดังนี้

ตารางที่ 4-2 แสดงจำนวนและร้อยละของการจัดการขยะของชุมชนขององค์การบริหารส่วน ตำบลป่าคา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่ม	จำนวน	ร้อยละ
มีส่วนในการลดปริมาณขยะในครัวเรือน โดยการไม่สร้างขยะให้เพิ่มขึ้น	ใช่	190	95.00
	ไม่ใช่	10	5.00
	รวม	200	100.00
มีการคัดแยกขยะก่อนทิ้งหรือไม่	แยก	190	95.00
	ไม่แยก	10	5.00
	รวม	200	100.00
วิธีการทิ้งขยะในครัวเรือน	แยกขยะที่ขายได้และไม่ได้ก่อนทิ้ง	120	60.00
	ทิ้งรวมกันในถุงเดียว	15	7.50
	แยกถุงขยะตามแต่ละประเภทก่อนทิ้ง	60	30.00
	อื่นๆ	5	2.50
	รวม	200	100.00

ตารางที่ 4-2 แสดงจำนวนและร้อยละของการจัดการขยะของชุมชนขององค์การบริหารส่วน
ตำบลป่าคา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่ม	จำนวน	ร้อยละ
มีการจัดการขยะในครัวเรือนโดยวิธีใด	กองบนพื้นดิน	0	0.00
	ใส่ในหลุมขยะ	15	7.50
	ฝังกลบ	15	7.50
	เผา	0	0.00
	ส่งต่อให้อบต./เทศบาล	165	82.50
	อื่นๆ	5	2.50
	รวม	200	100.00
ครัวเรือนของท่านทิ้งขยะประเภทใดมากที่สุด (เรียง 3 ลำดับแรก)	ผัก ผลไม้ และเศษอาหาร	54	27.00
	ขวด กระจก และถุงพลาสติก	89	44.50
	เศษไม้ กิ่งไม้ ใบไม้ และดอกไม้	57	28.50
	รวม	200	100.00
ความรู้ที่ต้องการได้รับเพิ่มเกี่ยวกับการจัดการขยะ (เรียงจากมากไปหาน้อย)	วิธีทำปุ๋ยหมักชีวภาพ/น้ำหมักชีวภาพจากขยะเปียก	116	58.00
	วิธีการแยกขยะอย่างถูกวิธี	45	22.50
	วิธีการลดปริมาณขยะ	24	12.00
	การนำวัสดุเหลือใช้มาประยุกต์ใช้ใหม่	15	7.50
	รวม	200	100.00

จากตารางที่ 4-2 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีส่วนในการลดปริมาณขยะในครัวเรือน โดยการไม่สร้างขยะให้เพิ่มขึ้น จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 95.00 ผู้ที่ไม่มีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะในครัวเรือน โดยการไม่สร้างขยะให้เพิ่มขึ้น จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง จำนวน 190 คิดเป็นร้อยละ 95.00 ผู้ที่ไม่คัดแยกขยะก่อนทิ้ง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้วิธีการทิ้งขยะในครัวเรือน โดยแยกขยะที่ขายได้และไม่ได้ก่อนทิ้ง จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 รองลงมาผู้ที่แยกถุงขยะตามแต่ละประเภทก่อนทิ้ง จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 ผู้ที่ทิ้งรวมกันในถุงเดียว จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 และใช้วิธีอื่นๆ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการจัดการขยะในครัวเรือนโดยวิธีส่งต่อให้อบต./เทศบาล จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 82.50 รองลงมา มีการจัดการขยะโดยวิธีใส่ในหลุมขยะ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 มีการจัดการขยะโดยวิธีฝังกลบ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 ใช้วิธีอื่นๆ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.20

ผู้ตอบแบบสอบถามมีการทิ้งขยะภายในครัวเรือน ลำดับที่ 1 ประเภทขยะที่ทิ้ง เป็นผัก ผลไม้ และเศษอาหาร จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 ลำดับที่ 2 เป็นขยะประเภทขวด กระจก

และถุงพลาสติก จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 44.50 และลำดับที่ 3 เป็นขยะประเภทเศษไม้ กิ่งไม้ ใบไม้และดอกไม้ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 28.50

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการได้รับความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการขยะในเรื่องวิธีการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ/น้ำหมักชีวภาพ จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 58.00 รองลงมา วิธีการแยกขยะอย่างถูกวิธี 45 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50 วิธีการลดปริมาณขยะ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 และ การนำวัสดุเหลือใช้มาประยุกต์ใช้ใหม่ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการจัดการขยะในครัวเรือน

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการจัดการขยะในครัวเรือน ของผู้ตอบแบบสอบถามในองค์การบริหารส่วนตำบลป่าคา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ซึ่งสามารถแสดงได้ดังตารางที่ 4-3 ดังนี้

ตารางที่ 4-3 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการจัดการขยะในครัวเรือนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าคา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน

การจัดการขยะ	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ทำนทิ้งขยะในถังขยะทุกครั้ง	1.10	0.304	ทุกครั้ง
ทำนคัดแยกขยะที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ เช่น เศษกระดาษ ขวดพลาสติก เศษเหล็ก ขวดแก้ว ไปขาย หรือนำมาใช้ใหม่	1.48	0.506	ทุกครั้ง
ทำนหลีกเลี่ยงการใช้ถุงพลาสติก กล่องโฟม	1.50	0.506	ทุกครั้ง
ทำนนำตะกร้า หรือกระเป๋าผ้าไปใส่ของเมื่อไปซื้อของ หรือจ่ายตลาด	1.90	0.379	บางครั้ง
ทำนได้ขายของที่ใช้แล้ว ให้รถ/ร้านรับซื้อของเก่า	1.58	0.501	ทุกครั้ง
ทำนใช้เศษหญ้า เศษใบไม้คลุมดิน มากกว่าการทิ้งลงในถังขยะ	1.38	0.490	ทุกครั้ง
ทำนนำเศษอาหารไปใช้เลี้ยงสัตว์	1.60	0.545	ทุกครั้ง
ทำนนำถุงพลาสติก ถุงหิ้ว ที่ยังมีสภาพดีกลับมาใช้ซ้ำอีก	1.53	0.554	ทุกครั้ง
ทำนนำเสื้อผ้าเก่าไปซ่อมแซมแล้วนำกลับมาใช้ใหม่	1.85	0.483	บางครั้ง
ทำนส่งเสริมให้ผู้อื่นคัดแยกขยะก่อนทิ้ง	1.48	0.506	ทุกครั้ง
ทำนคัดแยกขยะอันตรายออกจากขยะประเภทอื่นก่อนทิ้ง	1.28	0.452	ทุกครั้ง
ทำนส่งเสริมให้ผู้อื่นเข้าร่วมกิจกรรมด้านการจัดการขยะกับหน่วยงานต่างๆ	1.65	0.483	ทุกครั้ง
ทำนชักชวนเพื่อนบ้านนำขยะมาใช้ประโยชน์	1.70	0.464	บางครั้ง
ทำนใช้กระดาษทั้งสองหน้าช่วยลดปริมาณขยะ	1.28	0.452	ทุกครั้ง
ภาพรวม	1.52	0.473	ทุกครั้ง

จากตารางที่ 4-3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการปฏิบัติของพฤติกรรมการจัดการขยะในครัวเรือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการปฏิบัติของพฤติกรรมการจัดการขยะในครัวเรือนเป็นประจำทุกครั้ง โดยสามารถเรียงลำดับระดับการปฏิบัติของพฤติกรรมการจัดการขยะในครัวเรือนรายการข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก ดังนี้ ทิ้งขยะในถังขยะทุกครั้ง ($\bar{X} = 1.10$, S.D. = 0.304) คัดแยกขยะอันตรายออกจากขยะประเภทอื่นก่อนทิ้ง และใช้กระดาษทั้งสองหน้าช่วยลดปริมาณขยะ ($\bar{X} = 1.28$, S.D. = 0.452) และใช้เศษหญ้า เศษใบไม้คลุมดิน มากกว่าการทิ้งลงในถังขยะ ($\bar{X} = 1.38$, S.D. = 0.490)

ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการจัดการขยะ

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการจัดการขยะ ของผู้ตอบแบบสอบถามในตำบลป่าคา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ซึ่งสามารถแสดงได้ดังตารางที่ 4-4 ดังนี้

ตารางที่ 4-4 แสดงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าคา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน

รูปแบบวิธีการ	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
นำขยะที่ใช้แล้วนำกลับมาใช้ใหม่	3.60	0.900	มาก
ติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหา	3.63	0.744	มาก
เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการขยะของชุมชน	4.00	0.716	มาก
ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการจัดการขยะ	3.68	0.859	มาก
รักษาภูมริะเบียบเกี่ยวกับการจัดการขยะของชุมชน	3.63	0.925	มาก
ปลูกฝังจิตสำนึกให้แก่เยาวชนในชุมชนให้เห็น	3.53	0.905	มาก
ความสำคัญของปัญหาขยะ			
แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะวิธีการในการแก้ไข	3.40	0.778	ปานกลาง
ปัญหาขยะของชุมชน			
มีส่วนร่วมในการวางแผนการบำบัด และกำจัดขยะ	3.43	0.675	มาก
ของชุมชน			
สนับสนุนและบริจาคเงินช่วยเหลือในการจัดการขยะ	3.18	0.747	ปานกลาง
ภาพรวม	3.56	0.81	มาก

จากตารางที่ 4-4 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการจัดการขยะ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมในระดับมาก โดยสามารถเรียงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการจัดการขยะรายการข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้ตอบได้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการขยะของชุมชน ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.716) ผู้ตอบปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการจัดการขยะ ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.859) และติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหา ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.744) และรักษาภูมริะเบียบเกี่ยวกับการจัดการขยะของชุมชน ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.925)

ตอนที่ 5 ความต้องการการสร้างมูลค่าเพิ่มจากขยะ

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการการสร้างมูลค่าเพิ่มจากขยะ ของผู้ตอบแบบสอบถามในตำบลป่าคา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ซึ่งสามารถแสดงได้ดังตารางที่ 4-5 ดังนี้

ตารางที่ 4-5 แสดงความต้องการการสร้างมูลค่าเพิ่มจากขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าคา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่ม	จำนวน	ร้อยละ
ปัจจุบันภายในชุมชนของท่านมีการนำขยะมาสร้างมูลค่าเพิ่มให้เกิดความยั่งยืน	มี	180	90.00
	ไม่มี	20	10.00
	รวม	200	100.00
ภายในชุมชนของท่านควรมีการสร้างรูปแบบการสร้างมูลค่าเพิ่มจากขยะ ที่มีอยู่ในชุมชนในลักษณะใดเหมาะสมที่สุด	การจัดตั้งธนาคารขยะ/สหกรณ์ขยะ	85	42.50
	การนำขยะแห้งสะอาดไปสู่การสร้างนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าและจำหน่ายได้	35	17.50
	การนำขยะเปียกไปสร้างเป็นปุ๋ยอินทรีย์	80	40.00
	ผลิตเป็นพลังงานทดแทน ด้วยการทำเป็นพลังงานเชื้อเพลิงอัดแท่ง	0	0.00
	รวม	200	100.00
ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการนำขยะมาสร้างมูลค่าให้เกิดประโยชน์	มีความรู้	170	85.00
	ไม่มีความรู้	30	15.00
	รวม	200	100.00
หาก อบต./เทศบาล มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างมูลค่าเพิ่มจากขยะที่มีในชุมชน จะให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วม	ให้การสนับสนุน และเข้าร่วมอบรม	200	100.00
	ให้การสนับสนุน แต่ไม่เข้าร่วมอบรม	0	0.00
	ไม่ให้การสนับสนุน และไม่เข้าร่วมอบรม	0	0.00
	รวม	200	100.00
การนำขยะมาสร้างมูลค่าเพิ่มแทนที่จะนำไปทิ้ง เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยลดปริมาณขยะภายในชุมชน	ใช่	190	95.00
	ไม่ใช่	10	5.00
	รวม	200	100.00
ภายในชุมชนมีความพร้อม สามารถเป็นต้นแบบของศูนย์เรียนรู้ในการพัฒนารูปแบบการสร้างมูลค่าเพิ่มจากขยะ	มีความพร้อม	170	85.00
	ไม่มีความพร้อม	30	15.00
	รวม	200	100.00

จากตารางที่ 4-5 ผลการวิเคราะห์ความต้องการรูปแบบการสร้างมูลค่าเพิ่มจากขยะ ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 200 คน โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการนำขยะภายในชุมชนมาสร้าง

มูลค่าเพิ่มให้เกิดความยั่งยืน จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 ผู้ที่ไม่มีการนำขยะภายในชุมชน มาสร้างมูลค่าเพิ่มให้เกิดความยั่งยืน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เห็นว่าควรมีการสร้างรูปแบบการสร้างมูลค่าเพิ่มจากขยะที่มี อยู่ในชุมชนด้วยวิธีการจัดตั้งธนาคารขยะ/สหกรณ์ขยะ จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 42.50 รองลงมา ควรมีนำขยะเปียก ไปสร้างเป็นปุ๋ยอินทรีย์ จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 การนำ ขยะแห้งสะอาดไปสู่การสร้างนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าและจำหน่ายได้ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการนำขยะมาสร้างมูลค่าให้เกิดประโยชน์ จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 85.00 ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการนำขยะมาสร้างมูลค่าให้เกิดประโยชน์ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้การสนับสนุน และเข้าร่วมอบรม หากองค์การบริหารส่วน ตำบล/เทศบาล มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างมูลค่าเพิ่มจากขยะที่มีในชุมชน จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ไม่มีผู้ไม่ให้การสนับสนุน และไม่เข้าร่วมอบรม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าการนำขยะมาสร้างมูลค่าเพิ่มแทนที่จะนำไปทิ้ง เป็น วิธีการหนึ่งที่จะช่วยลดปริมาณขยะภายในชุมชน จำนวน 190 คิดเป็นร้อยละ 95.00 ผู้ตอบ แบบสอบถามที่ไม่เห็นด้วยกับการนำขยะมาสร้างมูลค่าเพิ่มแทนที่จะนำไปทิ้ง เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วย ลดปริมาณขยะภายในชุมชน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่าภายในชุมชนมีความพร้อม สามารถเป็น ต้นแบบของศูนย์เรียนรู้ในการพัฒนารูปแบบการสร้างมูลค่าเพิ่มจากขยะ จำนวน 170 คน คิดเป็น ร้อยละ 85.00 ผู้ตอบแบบสอบถามที่เห็นว่าภายในชุมชนไม่มีความพร้อม ที่สามารถเป็นต้นแบบของ ศูนย์เรียนรู้ในการพัฒนารูปแบบการสร้างมูลค่าเพิ่มจากขยะ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00

ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

จากการสัมภาษณ์นายกององค์การบริหารส่วนตำบลป่าคา ผู้นำชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ผลการสัมภาษณ์ตามหัวข้อ ดังนี้

1. ปริมาณขยะในท้องถิ่นต่อเดือนประมาณกี่ตัน

ปริมาณขยะในท้องถิ่น มีปริมาณขยะ ณ เดือนมีนาคม 2560 ประมาณ 24 ตัน

2. ประเภทขยะที่ประชาชนในท้องถิ่นทิ้งส่วนใหญ่เป็นขยะประเภท

ส่วนใหญ่ขยะที่ทิ้งภายในชุมชน เป็นถุงพลาสติก ปัจจุบันให้ผู้สูงอายุช่วยเก็บล้างถุงพลาสติก นำถุงพลาสติกมาอัดเป็นก้อน แล้วขายให้บริษัท กรีนไรท์เอ็นเนอร์จี้ จำกัด อัดเป็นก้อน โดยส่งเสริมให้ แต่ละหมู่บ้านรับซื้อ แล้วมีการจัดตลาดนัดขยะในแต่ละเดือน โดยทำในวันจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

3. มีระบบการคัดแยกขยะมูลฝอยหรือไม่ แบบไหน และมีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไร

มีการมอบหมายให้ผู้ใหญ่บ้านประชาสัมพันธ์ และให้ อสม.ประชาสัมพันธ์ดำเนินการรับซื้อพวกกล่อง แต่ก็ยังมีปัญหาคือ ถ้าปริมาณขยะมีน้อยเกินไป ร้านค้าจะไม่เข้ามารับซื้อ ทำให้ชาวบ้านนำขยะมากองรวมกัน การแก้ไขในปัญหาคือ ให้รถรับซื้อขยะมารับซื้อต้นทาง

4. อบต./เทศบาล มีนโยบายให้การแปลงรูปขยะหรือไม่ อย่างไร

มีนโยบายการส่งเสริมให้มีการแปลงรูปขยะ โดยให้นำขยะแห้งพวกหลอด มาทำเป็นหมวกดอกไม้ พวงกุญแจ โดยเชิญวิทยากรจากชุมชนบ้านหินตอนมาเป็นอบรมเป็นวิทยากรให้

5. การนำขยะกลับมาสร้างมูลค่าเพิ่ม ชนิดไหนบ้างที่นำมาสร้างมูลค่าเพิ่ม

มีการนำขยะแห้ง ขยะที่ Recycle ได้มาทำเป็นสิ่งประดิษฐ์พวกสายสร้อย ตุ้มหู กระจบอง เป็ยร์มาทำเป็นกระเช้า แล้วนำไปจำหน่ายชาวบ้านจะมีรายได้เพิ่มขึ้น สำหรับขยะเปียกนำมาทำเป็นปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยหมัก แต่ก็มีปริมาณค่อนข้างน้อย

6. วิธีการกำจัดขยะที่หน่วยงานใช้อยู่ปัจจุบันคือวิธีอะไร ดีไหม มีปัญหาอะไรบ้าง

วิธีการจัดการขยะใช้วิธีการทิ้งในบ่อขยะของ อบต. โดยขยะที่ทิ้งส่วนใหญ่เป็นเสื้อผ้า ขยะแห้ง ซึ่งเป็นวิธีที่อบต.ใช้มานานแล้ว และได้ผลดี

7. ประชาชนในชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดการขยะมากน้อยเพียงใด

ประธานชุมชนให้ความร่วมมือ การจัดการเป็นอย่างดี มีการใช้เสียงตามสายประชาสัมพันธ์ให้กับคนในชุมชน

8. ในรอบปีที่ผ่านมานี้ หน่วยงานมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการคัดแยกขยะ/การนำขยะกลับมาใช้ใหม่/การนำขยะมาสร้างมูลค่าเพิ่มหรือไม่

ในปี 2559 อบต.ป่าคา มีการจัดประกวดการคัดแยกขยะ สำหรับปี 2560 ใช้วิธีการแก้ปัญหาโดยมุ่งไปที่ผู้สูงอายุ ให้มาเป็นปราชญ์ของชุมชน นายก อบต.ป่าคา ได้มีการขอความร่วมมือจากผู้สูงอายุ โดยมีการประชาสัมพันธ์ในวันที่มีการจ่ายเบี้ยผู้สูงอายุ ซึ่งกำลังดำเนินการอยู่ยังไม่ได้มีการวัดถึงผลสำเร็จ

9. ในชุมชนการนำขยะกลับมาสร้างมูลค่าเพิ่ม วิธีใดที่คิดว่าจะเหมาะสมที่สุดสำหรับชุมชนนี้ (1) การจัดตั้งธนาคารขยะ/สหกรณ์ขยะ (2) การนำขยะแห้งมาสร้างเป็นสิ่งประดิษฐ์แล้วจำหน่ายให้มีรายได้ (3) การนำขยะเปียกไปสร้างเป็นปุ๋ยชีวภาพแล้วนำไปใช้สำหรับแปลงการเกษตรของชุมชน (4) การนำขยะมาทำเป็นพลังงานโดยอัดเป็นแท่ง

อบต.ป่าคา เห็นว่า ภายในชุมชนสามารถนำขยะกลับมาสร้างมูลค่าเพิ่มได้ทุกประเภท สำหรับวิธีการสร้างมูลค่าเพิ่มอันดับ 1 คือ การตั้งธนาคารขยะ 2. การนำขยะเปียกไปทำปุ๋ยหมัก 3. การนำขยะแห้งขยะ Recycle นำไปสร้างวัสดุของใช้ เช่น พวงกุญแจ ไม้ของ ของตกแต่งเช่นดอกไม้ และ 4. การนำขยะมาอัดเป็นก้อนพลังงานเชื้อเพลิง

10. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการขยะของชุมชน คืออะไร

ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ บางครัวเรือน บางหน่วยราชการที่ไปทำงานนอกพื้นที่ ไม่ค่อยให้ความสำคัญ ร่วมมือ ไม่เห็นความสำคัญ ไม่ยอมคัดแยกขยะ อบต.จึงใช้วิธีการให้ผู้สูงอายุชักจูงให้คนในครอบครัว ของเขามีการคัดแยกขยะ นอกจากนี้ยังมีพวกตัดต้นไม้ ตัดหญ้า ทิ้งขยะไม่เป็นที่เป็นทาง ไม่ได้มีการคัดแยกขยะให้เป็นระเบียบ

ตั้งแต่ปี 2558 ความร่วมมือของประชาชนดีขึ้น แต่เดิมพวกขยะอินทรีย์ พวกต้นไม้เศษใบไม้ ทิ้งลงในรถขยะ หลังจากที่ อบต.มีการประชาสัมพันธ์การคัดแยกขยะของประชาชนดีขึ้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสร้างมูลค่าเพิ่มขยะโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าคา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการสร้างมูลค่าเพิ่มขยะโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการ สำหรับการนำเสนอเนื้อหาในบทที่ 5 ผู้วิจัยแบ่งหัวข้อการนำเสนอออกเป็น 4 ตอนตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 2 บทเรียน ปัจจัยความสำเร็จ ประโยชน์และคุณค่าจากการวิจัย

ตอนที่ 3 อภิปรายผลการวิจัย

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยแบ่งหัวข้อการนำเสนอออกเป็น 6 หัวข้อ ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 60.00 ส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี ร้อยละ 37.50 รองลงมาคือ ผู้ที่มีอายุ 21- 30 ปี ร้อยละ 20.00 มีสถานะสมรส ร้อยละ 75.00 รองลงมาคือ ผู้ที่มีสถานะโสด ร้อยละ 17.50 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปวส./อนุปริญญา/ปวท. ร้อยละ 47.50 รองลงมาคือ ผู้ที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 17.50 ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 40.00 รองลงมาคือผู้ที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 20.00 ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 10,001 – 15,000 บาท ร้อยละ 35.00 รองลงมาคือ ผู้ที่มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท ร้อยละ 30.00

2. การจัดการขยะของชุมชน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีส่วนช่วยในการลดปริมาณขยะในครัวเรือนโดยการไม่สร้างขยะให้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 95.00 ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ร้อยละ 95.00 ส่วนใหญ่แยกขยะที่ขายได้และไม่ได้ก่อนทิ้ง ร้อยละ 60.00 รองลงมาแยกถุงขยะตามแต่ละประเภทก่อนทิ้ง ร้อยละ 30.00 ส่วนใหญ่ใช้วิธีการจัดการขยะในครัวเรือนโดยส่งต่อให้ อบต./เทศบาล ร้อยละ 82.50 รองลงมาใส่ในหลุมขยะและฝังกลบ ร้อยละ 7.50 เท่ากัน ส่วนใหญ่ภายในครัวเรือนทิ้งขยะประเภทขวด กระป๋อง และถุงพลาสติก ร้อยละ 44.50 รองลงมา เศษไม้ กิ่งไม้ ใบไม้ และดอกไม้ ร้อยละ 28.50 ส่วนใหญ่มีความต้องการได้รับความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการขยะในเรื่อง วิธีการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ/น้ำหมักชีวภาพจากขยะเปียก ร้อยละ 58.00 รองลงมา วิธีการแยกขยะอย่างถูกวิธี ร้อยละ 22.50